امام علی علیه‌السلام خطاب به مالک اشتر:
بپرهیز از ویژه‌سازی (انحصارطلبی) در چیزهایی که همه مردم در آنها برابرند.

روزنامه سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی
صاحب‌امتیاز و مدیرمسؤول: محمد آخوندی
سردبیر: سید عابدین نورالدینی
نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، بین حافظ و خیابان ولیعصر(عج) کوچه سعید، پلاک ۹
روابط عمومی: ۶۶۴۱۳۷۹۲ تحریریه: ۶۶۴۱۳۷۸۳ نمابر: ۶۶۴۱۴۱۳۷
سازمان آگهی‌ها: ۶۱۰۸۶۱۶۳ پیامک: ۱۰۰۰۲۲۳۱ پست الکترونیک: info@vatanemrooz.ir
چاپ: موسسه جام‌جم برتر برنا
وطن امروز

خبر

دیوارنگاره میدان ولیعصر(عج) رنگ مهربانی پدر به خود گرفت

همزمان با میلاد حضرت علی(ع) و روز پدر، دیوارنگاره میدان ولیعصر(عج) با عنوان «قهرمان مهربان» رونمایی شد. به گزارش «وطن‌امروز»، جدیدترین دیوارنگاره میدان ولیعصر(عج) در آستانه میلاد حضرت امیرالمومنین علیه‌السلام و روز پدر، صبح سه‌شنبه ۵ اسفند با عنوان «قهرمان مهربان» رونمایی شد. این دیوارنگاره توسط خانه طراحان انقلاب اسلامی طراحی، تهیه و نصب شده است. پیش از این، دیوارنگاره میدان ولیعصر(عج) در آستانه میلاد حضرت زهرا(سلام‌الله‌علیها) و روز مادر با شعار «نگاهی به دستان مادر کنیم» رونمایی شده بود.

تلویزیون

مستند «از چکمه تا فراک» آماده نمایش شد

مستند «از چکمه تا فراک» به تهیه‌کنندگی محمدرضا کریمی‌راد و کارگردانی محمد سمیع‌پور روی آنتن شبکه افق می‌رود. به‌گزارش «وطن امروز»، نخستین قسمت مستند «از چکمه تا فراک» به تهیه‌کنندگی محمدرضا کریمی‌راد و کارگردانی محمد سمیع‌پور از امشب (چهارشنبه) ساعت ۲۰ از شبکه افق پخش می‌شود. این مستند ۳ قسمتی سعی دارد از زبان شخص رضاخان و عناصر اصلی حکومت پهلوی اول روایتی ملموس و تصویری واقع‌گرایانه از اتفاقات اسفند ۱۲۹۹ تا شهریور ۱۳۲۰ ارائه دهد. پژوهش مستند «از چکمه تا فراک» بیش از ۳ سال به طول انجامیده و چهارمین اثر محمد سمیع‌پور در مقام کارگردان است.

«نوروز رنگی» سریال نوروز ۱۴۰۰ شبکه ۵ سیما شد

مجموعه تلویزیونی «نوروز رنگی» به نگارش و کارگردانی علی مسعودی و تهیه‌کنندگی علی‌اکبر تحویلیان نوروز ۱۴۰۰ روی آنتن شبکه ۵ سیما می‌رود. به گزارش «وطن‌امروز»، مجموعه تلویزیونی «نوروز رنگی» به کارگردانی علی مسعودی در ژانر کمدی و اجتماعی و با گویش مشهدی به‌سفارش گروه فیلم و سریال شبکه ۵ سیما تولید می‌شود. «نوروز رنگی» در ۲۰ قسمت، داستان روزهای پایانی اسفندماه یکی از سال‌های دهه ۶۰ را روایت می‌کند که در عین طنز و سرگرمی، قرار است به سنت‌ها و آداب ایرانی در شهر مشهد مقدس بپردازد. رابعه اسکویی، جواد خواجوی، یوسف تیموری و علی مسعودی از جمله بازیگرانی هستند که در این مجموعه تلویزیونی ایفای نقش می‌کنند.

کتاب

روایت خواندنی از رنج و تلاش مردمان روستا

رمان «بُر شکن» نوشته حمید علیدوستی شهرکی از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شد. به گزارش «وطن‌امروز»، رمان «بُر شکن» به برهه‌ای از تاریخ که تاثیر فراوانی در زندگی مردم استان چهارمحال‌وبختیاری داشته، می‌پردازد و با نمایش دادن سبک زندگی مردم آن زمان، برخی از مناسبت‌های نادرست و پیامدهای منفی اقدامات حکومت پهلوی در زندگی مردم را روایت می‌کند.

این رمان در ۱۵۶ صفحه با شمارگان ۱۲۵۰ نسخه از سوی انتشارات سوره مهر منتشر شده است.

سینما

رونق سینمای چین در مقابل گیشه بی‌رمق آمریکا

چین پس از کسب عنوان بزرگ‌ترین بازار سینمایی جهان در سال ۲۰۲۰، سال جدید میلادی نیز فاصله خود را با فروش گیشه آمریکا هر روز بیشتر و بیشتر می‌کند. به گزارش «وطن‌امروز»، قسمت دوم انیمیشن «غارنشین‌ها» با فروش ۱/۷ میلیون دلاری از محل بیش از ۱۹۰۰ سالن در حالی در صدر جدول گیشه هفتگی سینمای آمریکا قرار گرفت که این فروش همچنان از روزهای ناامیدکننده سینمای آمریکا در گیشه دوران کرونا حکایت دارد. از آن سو سینمای چین به روزهای خوب بازگشته و ۲ فیلم «محله چینی‌ها ۳» و «سلام مامان» همزمان با سال نوی چینی در دومین هفته اکران به فروشی بالغ بر ۶۰۰ میلیون دلار رسیده‌اند.

چشم‌انداز سینمای آمریکا به طور کلی با شرایط از آن سوی سینمای چین در سال جاری متفاوت است و فروش بلیت در سینمای چین امسال به رکورد جدید دست یافته و همچنین فروش گیشه سال نوی چین، رکورد جدید ۱/۲ میلیارد دلار را به ثبت رسانده است.

از سوی دیگر، تصور اینکه سینمای آمریکا بتواند بزودی از بحران ناشی از شیوع ویروس کرونا خارج شود، کمی دور از ذهن به نظر می‌رسد. سینمای آمریکا در سال ۲۰۲۰ برای نخستین‌بار رقابت را به چینی‌ها باخت و عنوان بزرگ‌ترین بازار سینمایی جهان را تقدیم حریف آسیایی کرد.

نگاه «وطن‌امروز» به جدیدترین سریال مسعود ده‌نمکی

خوب و بد دادستان

مصطفی پورکیانی: سریال «دادستان» به کارگردانی مسعود ده‌نمکی و تهیه‌کنندگی محمد خزاعی این شب‌ها از شبکه سوم سیما میهمان خانه‌های مخاطبان تلویزیون است؛ سریالی پلیسی- امنیتی که تقریبا دوسوم آن پخش شده و در این مدت توانسته موافقان و مخالفان خود را پیدا کند. معمولا آثار ده‌نمکی از مستند گرفته تا فیلم و سریال، حواشی خاصی با امضای اختصاصی آقای کارگردان دارند و همین باعث می‌شود سریال از منظر عده زیادی نقد و بررسی شود.

این بار ده‌نمکی سراغ سوژه‌ای سیاسی- اجتماعی در قالب داستانی پلیسی رفته تا حرف‌های تند و تیز خود را در لابه‌لای قصه‌ای جذاب برای مخاطب به تصویر بکشد. داستان کانالی تلگرامی به نام «دادستان» که توسط تعدادی دانشجو اداره می‌شود و کشف جدید این گروه دانشجویی از اسناد و مدارک فساد سیاسی و اقتصادی یکی از نمایندگان مجلس که حالا قرار است رأی اعتماد نمایندگان را برای وزارت بگیرد، شروع ماجراهای امنیتی این سریال می‌شود.

مسعود ده‌نمکی سعی کرده در این سریال حرف‌ها و انتقادات خود را که به نظر برخی، خط قرمزهای تلویزیون هستند، از زبان دانشجویان سریالش بازگو کند و البته برای اینکه این حرف‌ها و شعارهای دانشجویان مسیر درست و عاقلانه و ساختارمندی را طی کند، در کنار آنها برزو ارجمند در نقش استاد دانشگاه قرار گرفته تا سوپاپ اطمینانی برای این کار باشد.

نفوذی که از طرف سرویس‌های امنیتی معاند تا کنار نماینده مجلس و وزیر پیش می‌رود، حرف‌هایی که این روزها از زبان مردم کوچه و خیابان شنیده می‌شود و ... با روایتی که ده‌نمکی داشته، در سریال «دادستان» به نمایش گذاشته شده است. این حرف‌ها شاید برای نخستین بار است از تلویزیون پخش می‌شود ولی اگر در فرم درست خود قرار نگیرد، تبدیل به شعارهای گل‌درشتی می‌شود که قدرت نفوذ خود را در اذهان مخاطب از دست می‌دهد. شاید اگر ده‌نمکی با ظرافتی هنرمندانه‌تر این حرف‌ها را در دل قصه خود جای می‌داد تا در نهایت سریال «دادستان» ماندگاری بیشتری در قاب تلویزیون و مخاطبان آن داشته باشد. جدا از انتقاداتی که به لحاظ فرم و کارگردانی و دوربین رو دست‌های بی‌جایی که مخاطب را در میانه سریال آزار می‌دهد، به این مجموعه وارد است، قصه پلیسی- امنیتی «دادستان» با کمترین سکته و وقفه، با ریتمی درست هر شب مخاطب را وادار می‌کند پای این سریال بنشیند و آن را دنبال کند؛ قصه‌ای با بازی متفاوت هومن برق‌نورد و علی سلیمانی که هر ۲ در ایفای نقش‌شان بدرستی در جای خود قرار گرفته‌اند و از آنها متفاوت‌تر، این بار با سحر قریشی دیگری مواجهیم که برخلاف بازی‌های نچسب گذشته‌اش، در «دادستان» یک بازی به اندازه و باورپذیر از خود به نمایش گذاشته است. هر قدر از فرم و قاب‌بندی‌های نادرست ده‌نمکی در این سریال ایراد بگیریم اما باید قبول کنیم او نبض مخاطب تلویزیون را بخوبی در دست دارد و می‌داند چگونه او را ناخواسته اسیر سریال خود کند. مخاطب معمولی تلویزیون، نه کارشناس است و نه منتقد حرفه‌ای رسانه، در واقع کاری به فرم و دکوپاژ سریال ندارد و برای او بیشتر قصه سر راست و بازی‌های باورپذیر مهم است که علاوه بر اینها، حرف‌های این روزهای کوچه و بازار هم به آنها اضافه شده تا هر شب مخاطبان بسیاری منتظر تماشای «دادستان» باشند؛ حرف‌هایی که برخی آن را عدالت‌خواهانه تلقی می‌کنند، هر چند در مفهوم عدالت مناقشه است و بهتر است از این منظر خیلی به آن پرداخته نشود.

جای قصه «دادستان» در تلویزیون خالی بود

محمدتقی فهیم، منتقد سینما و تلویزیون درباره نقدهای متفاوتی که این روزها به سریال «دادستان» می‌شود به «وطن‌امروز» گفت: متاسفانه درباره نقد آثار مسعود ده‌نمکی یک پیش‌فرض برای برخی منتقدان وجود دارد و این عده سراغ خود آقای ده‌نمکی و نقد شخص وی می‌روند و با او برخورد می‌کنند که این اشکال اساسی‌ای محسوب می‌شود که به نقد و تحلیل وارد است و همین مانع نقد درست درباره اثر می‌شود.

وی ادامه داد: اما نکته قابل تأمل اینکه، شخص ده‌نمکی پدیده سینمای بعد از انقلاب است که ساختن اثر توسط ایشان موجی می‌آفریند و بحث درمی‌گیرد و کارکرد اثر همین است که بحثی در بیندازد و گفتمانی رواج بدهد.

فهیم گفت: همین سال‌های گذشته سریال‌های زیادی تولید و پخش شده که نه کسی متوجه آن شده و نه دیده شده است، چرا که سازندگان آثار اساسا با مسائل روز جامعه و مشکلات مردم بیگانه بودند و به نوعی سریال‌ها آنتن پرکن بودند. این ویژگی سریال «دادستان» است که از ویژگی حاکم بر تلویزیون فاصله دارد و به منظور رساندن یک پیام و درگیر کردن گفتمانی متفاوت تولید شده است.

این منتقد درباره موضوع این سریال و تفاوت آن با سایر کارهای ده‌نمکی گفت: از ویژگی‌های این سریال، موضوع مهم و مبتلابه جامعه است که آن را ده‌نمکی انتخاب کرده و به نظر من بعد از «اخراجی‌ها» این سریال به لحاظ دربرگیری و گستره مخاطب، به لحاظ اهمیت موضوعی، شاخص‌ترین کار این کارگردان محسوب می‌شود.

وی ادامه داد: ساخت چند کار قبلی مسعود ده‌نمکی را می‌توان نوعی تمرین تلقی کرد که خودش را پیدا کند و بتواند با لحن دیگر و موضوع مهم‌تری وارد میدان شود و با این نگاه، «دادستان» یک کار ویژه‌تر نسبت به سایر آثار ده‌نمکی تلقی می‌شود و البته ناگفته نماند روایت اینچنین موضوعاتی کار هر فیلمسازی نیست، طبعا نیاز به تسلط بر موضوع و اطلاعات جامع و اشراف بر فضای زیست این افراد دارد و به نوعی باید سلوک زندگی آدم‌ها را بشناسد. به هر حال در این سریال موضوع درباره نماینده مجلس، وزیر و فضای سیاسی حاکم بر کشور است و به لحاظ ژانر این سریال کار سیاسی محسوب می‌شود.

منتقد سینما و تلویزیون درباره کارگردانی این کار و نکات فنی سریال گفت: یکی از نکاتی که اگر ده‌نمکی دقت بیشتری به خرج می‌داد سریال آسیب نمی‌دید، انتخاب دقیق قاب و دوربین بود. این مورد به سریال آسیب جدی وارد کرده است. تکنیک دوربین روی دست الزاما مناسب همه روایت‌ها در سینما و تلویزیون نیست. فهیم تصریح کرد: در سریالی که قرار است در باب عدالت‌خواهی ساخته شود قطعا کارکرد حسی را نباید نادیده بگیرد. هیچ وقت فیلم‌هایی که دوربین روی دست است ایجاد حس نمی‌کنند زیرا مخاطب فرصتی پیدا نمی‌کند که با چهره کاراکتر ارتباط برقرار و همزادپنداری کند. اینقدر دوربین حرکت می‌کند و جابه‌جا می‌شود که باعث لطمه به ایجاد حس می‌شود. اگر بشود ضعفی برای سریال «دادستان» برشمرد همین انتخاب تکنیک دوربین روی دست برای روایت قصه است. در بیشتر موارد باید دوربین روی پایه قرار می‌گرفت و ثابت می‌بود. در برخی جاها که نیاز حس می‌شد باید دوربین روی دست استفاده می‌شد. در فیلم «موصل» که اخیرا درباره عراق ساخته شده، تنها در جایی که ضرورت ایجاب می‌کند و اجتناب‌ناپذیر است از تکنیک دوربین روی دست استفاده شده است. وی در ادامه اهمیت دادن به نقش دانشجویان در اتفاقات سیاسی و اجتماعی روز کشور را که در این سریال به آن اشاره شده از نکات مهم «دادستان» خواند و افزود: ما در حال حاضر با سریالی روبه‌رو هستیم که از همه نظر در این سال‌های اخیر کاری است که می‌شود یک «اتفاق» قلمداد کرد. جسارت تحلیل شرایط و بیان اینکه مفاسدی جاری و حاکم است و مردم با آن دست به گریبان هستند که مردم را اذیت می‌کند با اهمیت است. نکته دیگر اینکه بالاخره مسؤولان باید بتوانند با طیف دانشجو با سعه صدر برخورد کنند و تاکید مقام معظم رهبری، که بر ایجاد کرسی‌های آزاداندیشی در دانشگاه تاکید دارند، عملیاتی و اجرایی شود. این تاکیدات متاسفانه از سوی مسؤولان در این سال‌ها نادیده گرفته شده و این فرصت‌ها محدود شده است اما سریال «دادستان» وارد این عرصه شده و برای دانشجوها حقی قائل است که نفس دانشجو بودن ایجاب می‌کند اهل چالش سیاسی- اجتماعی باشند و مسؤولان را به چالش بکشند. سریال وارد این فضاها شده و نقبی به دل جریان‌های کلان‌تر جامعه می‌زند.

شعارهای گل‌درشت «دادستان»

جبار آذین، منتقد سینما و تلویزیون درباره سریال «دادستان» که آخرین ساخته کارگردان «اخراجی‌ها» است به «وطن‌امروز» گفت: مسعود ده‌نمکی به عنوان هنرمندی متعهد، بر مبنای پایبندی به اعتقادات خود در عرصه هنر در مجموع خوب عمل می‌کند. از همین رو در فیلم‌های سینمایی و سریال‌های تلویزیونی آنچه را به آن در عرصه فرهنگ و سیاست باور دارد، به تصویر می‌کشد. اگرچه تصویر هنرمندانه این سینماگر و کارگردان تلویزیونی ممکن است در جاهایی با سلایق مخاطب و حتی منتقدان همراه نباشد اما در هر حال در ارائه و انتقال مفاهیم و حرف‌های خود موفق بوده است. وی افزود: دادستان ده‌نمکی اثری سیاسی - اجتماعی - انتقادی است که با نگاه امنیتی به مسائل و رخدادهای جامعه ساخته شده است. این سریال اگرچه حرف‌های زیادی برای مخاطب مطرح کرده به گونه‌ای که مخاطبان فراوانی را می‌تواند با خود همراه کند اما به دلیل تنوع و گستردگی موضوعات از کنار بسیاری از آنها به سرعت عبور کرده و حادثه‌سازی و حادثه‌پردازی در آن به صورت یک معیار مشخص درآمده است. آذین در ادامه گفت: در واقع دادستان یک اثر پلیسی - امنیتی است که ده‌نمکی کوشیده با نگاه منتقدانه به مسائل سیاسی و اجتماعی بعضی رویدادها و شخصیت‌ها را به نقد و تصویر بکشد. با این حال، صرفا طرح مسائل اینچنینی و بازی با برخی شعارها به صورت گل‌درشت در سریال، پاسخگوی نیاز مخاطب نیست. آذین در پاسخ به این سوال که ده‌نمکی برای گفتن این شعارها اتفاقا آنها را در دل داستان و قصه خود قرار داده و اشکال این کار در کجاست، گفت: کار هنری با شعار دادن متفاوت است. کار هنرمند جدا از نشان دادن واقعیت‌های جامعه به صورت منتقدانه، محققانه و صحیح و کامل، نشان دادن هنرمندانه اینها به مخاطب است. در یک اثر هنری همه اینها باید در دل داستان جای بگیرد، شخصیت‌ها با اعمال و رفتارشان واقعیت خودشان را نشان دهند، در غیر این صورت همه اینها نهایتا به شعار ختم می‌شود که کارهای اینچنینی نیز تاریخ مصرف خودشان را دارند و مانا و ماندگار نخواهند شد. این منتقد سینما و تلویزیون با انتقاد از اینکه ده‌نمکی این بار بر خلاف همه فیلم‌ها و سریال‌ها که به سراغ آقازاده‌های بد می‌رود، خواسته یک آقازاده خوب را معرفی کند، گفت: شما در یک اثر هنری موقعی موفق می‌شوید قهرمان خود را به مخاطب به درستی معرفی کنید که در کنار آن ضدقهرمان را نشان داده باشید. استاد دانشگاه سریال که نماد آقازاده خوب است، وقتی تک و تنها در برابر پدر می‌ایستد و ضدقهرمانی در کنار او وجود ندارد، باز همه حرف‌هایش تبدیل به شعار می‌شود.

استادعلی نصیریان:

من هم مثل همه مردم واکسن ایرانی کرونا می‌زنم

علی نصیریان گفت: اگر واکسن ایرانی کرونا بیاید و واکسیناسیون آغاز شود من هم مثل همه مردم، نوع ایرانی واکسن را تزریق می‌کنم. به گزارش «وطن امروز»، علی نصیریان، پیشکسوت سینما و تلویزیون پیرامون آخرین وضعیت جسمانی خود گفت: خدا را شکر حالم خوب است و وضعیت عمومی‌ام هم مشکل خاصی ندارد، سعی می‌کنم با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی و خانه‌نشینی کاری کنم که مبادا به بیماری کرونا مبتلا شوم. وی در همین راستا به میزان گفت: نزدیک به یک‌سال است خانه‌نشین هستم، البته با شرایط سنی من و شیوع بیماری کرونا این بهترین کار است، زیرا این بیماری به هیچ وجه شوخی ندارد و ممکن است خیلی راحت فرد را مبتلا کند. این بازیگر از رد کردن پیشنهادات بازی گفت و افزود: امسال پیشنهادات زیادی برای بازی داشتم اما فارغ از کیفیت آثار، همه را به خاطر بیماری کرونا رد کردم. مثل هر بازیگری دوست دارم جلوی دوربین بروم اما ترجیحم کار در شرایط ایده‌آل است.

نصیریان با اشاره به تزریق واکسن کرونا اضافه کرد: هنوز که واکسن داخلی کرونا نیامده است اما شخصا به خارجی و ایرانی بودن تعصب ندارم، اگر واکسن ایرانی کرونا بیاید و واکسیناسیون آغاز شود، من هم مثل همه مردم نوع ایرانی واکسن را تزریق می‌کنم. وی در همین رابطه خاطرنشان کرد: وقتی یک واکسن به صورت عمومی زده می‌شود بدون‌شک آزمون و خطای خود را پشت سر گذاشته است، از سویی ما پزشکان خوبی داریم که به نظرم باید به آنها اعتماد کنیم.

[انتقاد بنیامین از خود تحقیری کرونایی]

بنیامین بهادری، خواننده موسیقی پاپ گفت: از آنچه ما تصور می‌کنیم، اوضاع در آمریکا درباره واکسن کرونا خیلی بدتر است و برخلاف تبلیغات رسانه‌ای، تنها درصد خیلی کمی از مردم آمریکا توانسته‌اند واکسن بزنند. به گزارش «وطن‌امروز»، این خواننده درباره واکسن کرونا گفت: واقعیت این است که در خیلی از کشورهای دنیا اصلا واکسن کرونا به دست‌شان نرسیده است، حتی مرفه‌ترین کشورهای دنیا هم شامل این موضوع می‌شوند. وی ادامه داد: اینکه تصور می‌شود در اغلب کشورهای غربی و آمریکا همه واکسن زده‌اند، یک باور غلط و دروغ است، زیرا بر اساس اطلاعات بنده از دوستان مستقر در آمریکا، درصد خیلی کمی از مردم این کشور واکسن زده‌اند که آن هم شامل گروه‌های درمانی و افراد بالای ۶۵ سال می‌شود. این خواننده گفت: متاسفانه عده‌ای از روی عدم آگاهی می‌گویند ما ملت بیچاره‌ای هستیم که برخلاف مردم کشورهای دیگر هنوز واکسن نزده‌ایم، لطفا بیایید با خودمان منصف باشیم و با اخبار غلط درباره واکسن زدن کشورهای دیگر خودمان را گول نزنیم، هر چند این جوسازی‌ها دیگر برای اغلب مردم نخ‌نماست.

ولایت‌پذیری با کمک مؤمنانه

سیدحسین موسوی‌انور*: از مهم‌ترین خصایص آموزه‌های ارزشمند دین اسلام که از صدر اسلام تاکنون در تئوری دینی و سیره عملی پیامبر و اهل‌بیت(ع) بویژه پیشوای نخست شیعیان حضرت علی(ع) که اینک در آستانه سالروز ولادت با سعادت ایشان قرار داریم مشاهده می‌شود، توجه به دیگران و تلاش برای رفع نیازهای اجتماعی و فردی در جامعه اسلامی است و در حوزه‌های متعدد، این امر قابل ملاحظه است. مثلا فقه اسلامی صراحت دارد که جان و مال مسلمان محترم است، یعنی بر مسلمان واجب است از هدر رفتن یا پایمال شدن حق مسلمان جلوگیری کند. بنابراین توجه اسلام به مسؤولیت اجتماعی بسیار پررنگ است.

یکی از مواردی که در همین حیطه می‌توان به آن اشاره کرد عنایت به وضع معیشتی جامعه است که این امر از ۲ جهت قابل بررسی است: یکی مسؤولیت مسؤولان نسبت به فقرا و سرپرستی ایتام و امثال آنهاست و دیگری مسؤولیت آحاد جامعه به عنوان وظیفه شرعی نسبت به اشخاص آسیب‌پذیر که در احکام اسلامی به صورت وجوب و مستحب مطرح شده و آیات و روایات فراوانی در این زمینه وجود دارد و همچنین در حوزه اخلاق، رسیدگی به فقرا و مساکین در اولویت و کمال انسانی قرار دارد.

امام علی(ع) در توصیه به مالک اشتر فرمودند:

ولاتَکونَنَّ علَیهم سَبُعا ضاریا تَغتَنِمُ أکلَهُم؛ فإنَّهُم صِنفانِ: إمّا أخٌ لَکَ فی الدِّینِ، أو نَظیرٌ لَکَ فی الخَلقِ

ای مالک! مبادا هرگز مانند حیوان درنده باشی که خوردن آنها را غنیمت بدانی. چون مردم دو دسته‌اند؛ یا برادر دینی تو یا مانند تو آفریده خدا هستند.

نکته مهم در سخن امیرالمومنین این است که علاوه بر تأکید بر همیاری و مساعدت با مسلمانان، بر توجه و یاری به همه انسان‌ها ولو هم‌دین نباشند تاکید دارد.

علاوه بر اینها، فطرت و طبیعت و عقل انسان به این امر ارزشمند مهر تایید می‌زند و آن را یکی از بهترین صفات بشری قلمداد می‌کند و حتی وجه تمایز انسان و شرافت بشری را در گرو این صفت می‌داند. در سیره عملی، پیامبر(ص) قبل از نبوت‌شان گروهی را در مکه ایجاد کردند که فقط برای رسیدگی به وضع مردم فقیر و نیازمند بوده است و یکی از جلوه‌های بزرگ تاریخی در این زمینه جریان اخوت مهاجران و انصار در مدینه بود که بنا به فرمایش پیامبر به صورت داوطلبانه اهالی مدینه که انصار نامیده می‌شدند، اموال خود را با مهاجران (کسانی که همراه پیامبر از مکه مهاجرت کرده بودند) تقسیم کردند.

قرآن کریم می‌فرماید: وَالَّذِینَ فِی أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ، لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

نمازگزاران واقعی کسانی هستند که سائل و محروم نصیبی در اموال آنها دارد. یاری رساندن و کمک مومنانه که در کلام رهبر معظم انقلاب در این ایام به خاطر سختی معیشت برای اقشار مختلف مردم مطرح شده است برکات فراوانی به‌وجود آورده و ضمن احیای یک فرهنگ ارزشمند دینی، دل‌های مؤمنین را به سوی هم حرکت داده و رزمایش‌های متعدد موجب رفع محرومیت در جامعه شده است. لازم است ضمن شناختن و شناساندن این عمل مومنانه، مسؤولان برای فرهنگ‌سازی این امر مهم تلاش مجدانه‌ای انجام دهند، چرا که مردم به واسطه عقاید دینی و امور فطری خود آمادگی ذاتی برای این عمل مومنانه دارند.

*** نویسنده و پژوهشگر حوزه علمیه قم**